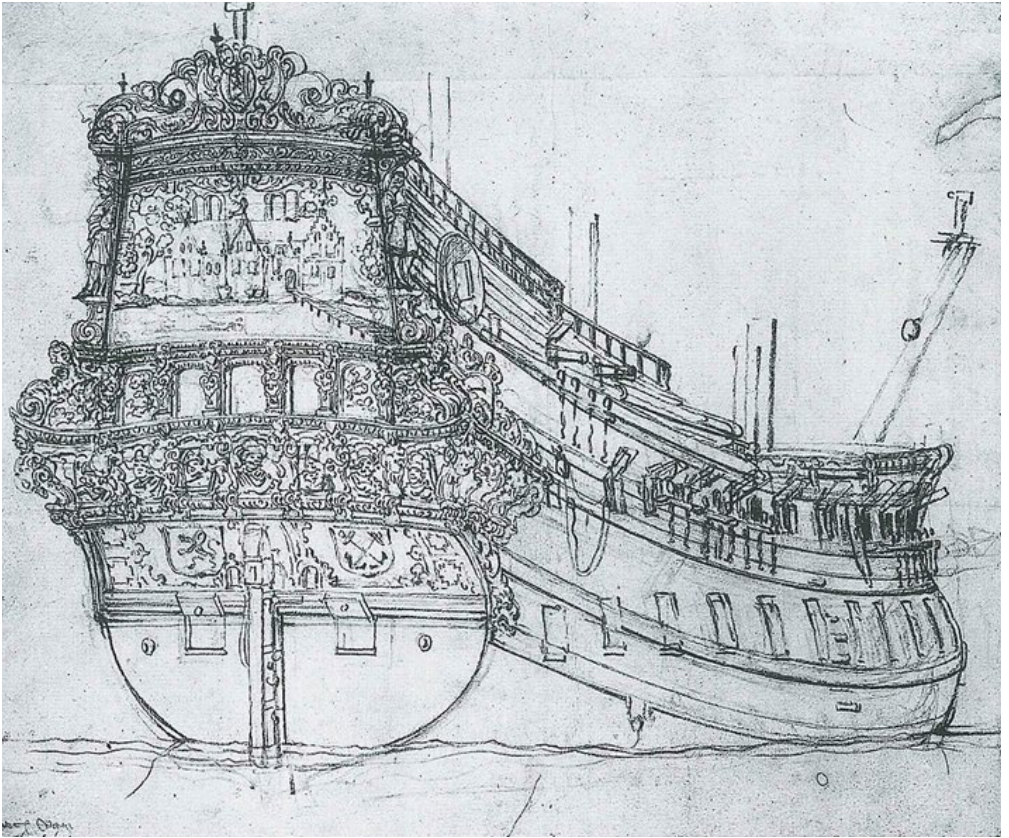

Slavernij. En de Groningers?

Fietsroutes langs sporen van het Groningse slavernijverleden.

Museum
aan de A

**BITTERZOET
ERFGOED**

Route 1

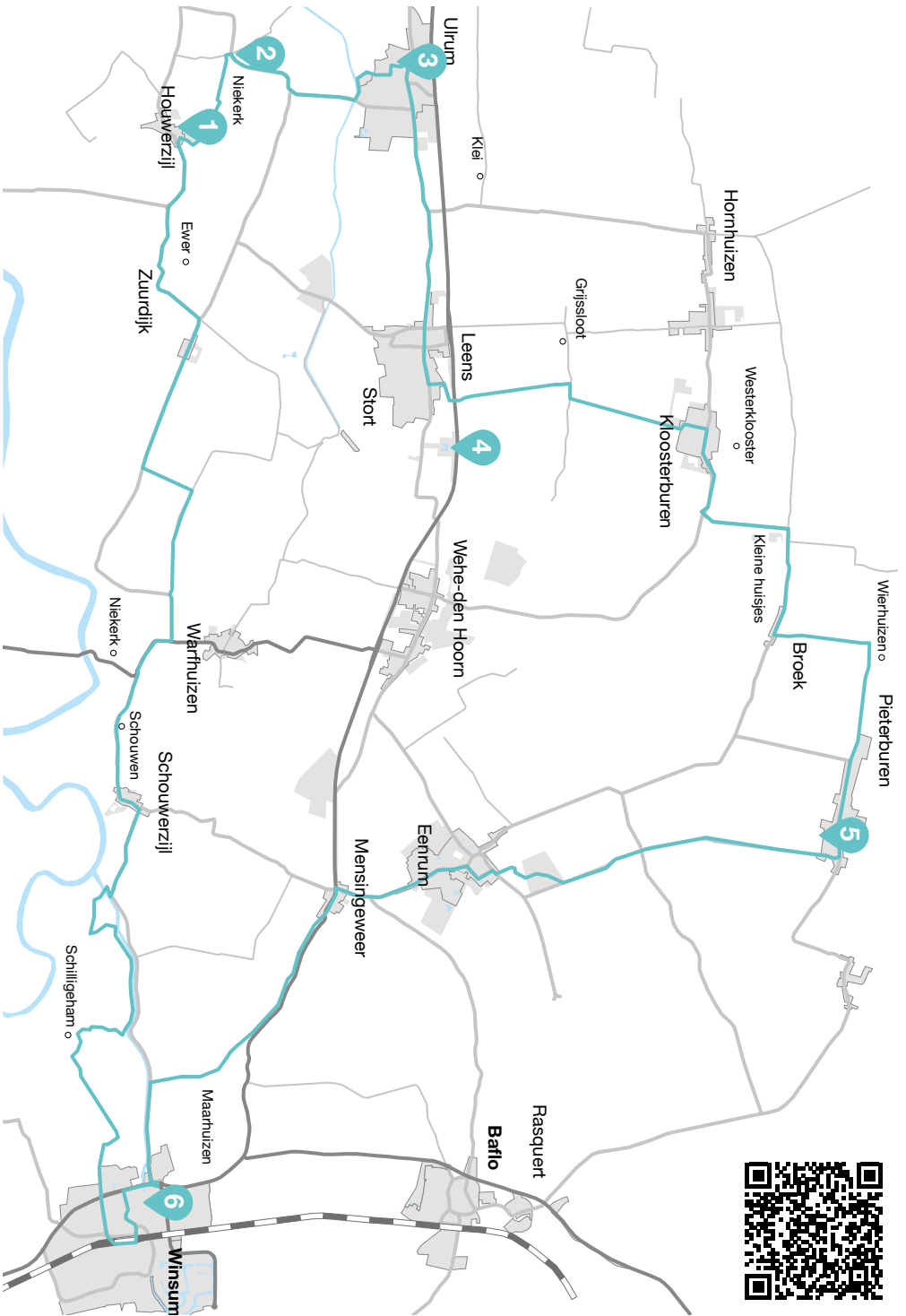
Noordwest-Groningen (43 km)

Start- en finishpunt: Station Winsum

Knooppunten: 69 – 48 – 45 – 42 – 41 – 40 – 94 – 93 – 92 – ① – 91 – LA naar Niekerkerpad – ② – RA naar Hoofdstraat – Tilweg – LA naar Trekweg – LA naar Snakkeburen – ③ – RA naar H. De Cockstraat – RA naar Kerkstraat – LA naar Marktstraat – RA naar Noorderstraat – 15 – 24 – 16 – 52 – ④ – 17 – 18 – RA naar Hoofdstraat – LA naar Witherenweg – RA naar Dijksterweg – 22 – 35 – ⑤ – 33 – 38 – 27 – 26 – 25 – 49 – 71 – ⑥ – 69

- ① Theefabriek in Houwerzijl
Hoofdstraat 15-25, 9973 PD Houwerzijl
- ② Kerk van Niekerk
Kerkstraat 3, 9972 PC Niekerk de Marne
- ③ Begraafplaats Snakkeburen in Ulrum
Snakkeburen 11, 9971 CR Ulrum
- ④ Borg Verhildersum in Leens
Wierde 40, 9965 TB Leens
- ⑤ Domies Toen in Pieterburen
Hoofdstraat 76, 9968 AG Pieterburen
- ⑥ Kinderboekenhuis in Winsum
Kerkpad 2, 9951 EP Winsum

Dit is een audioroute. Bij de uitgelichte plekken op de route kun je een audiofragment beluisteren. Daarin wordt uitgelegd welke sporen van het slavernijverleden je aantreft. Niet zo'n fietser? Dan beluister je de verhalen gewoon thuis. De audiofragmenten samen vormen de podcast *Slavernij. En de Groningers?*. Je vindt deze podcast op Spotify of door de QR-code te scannen.

Route 2

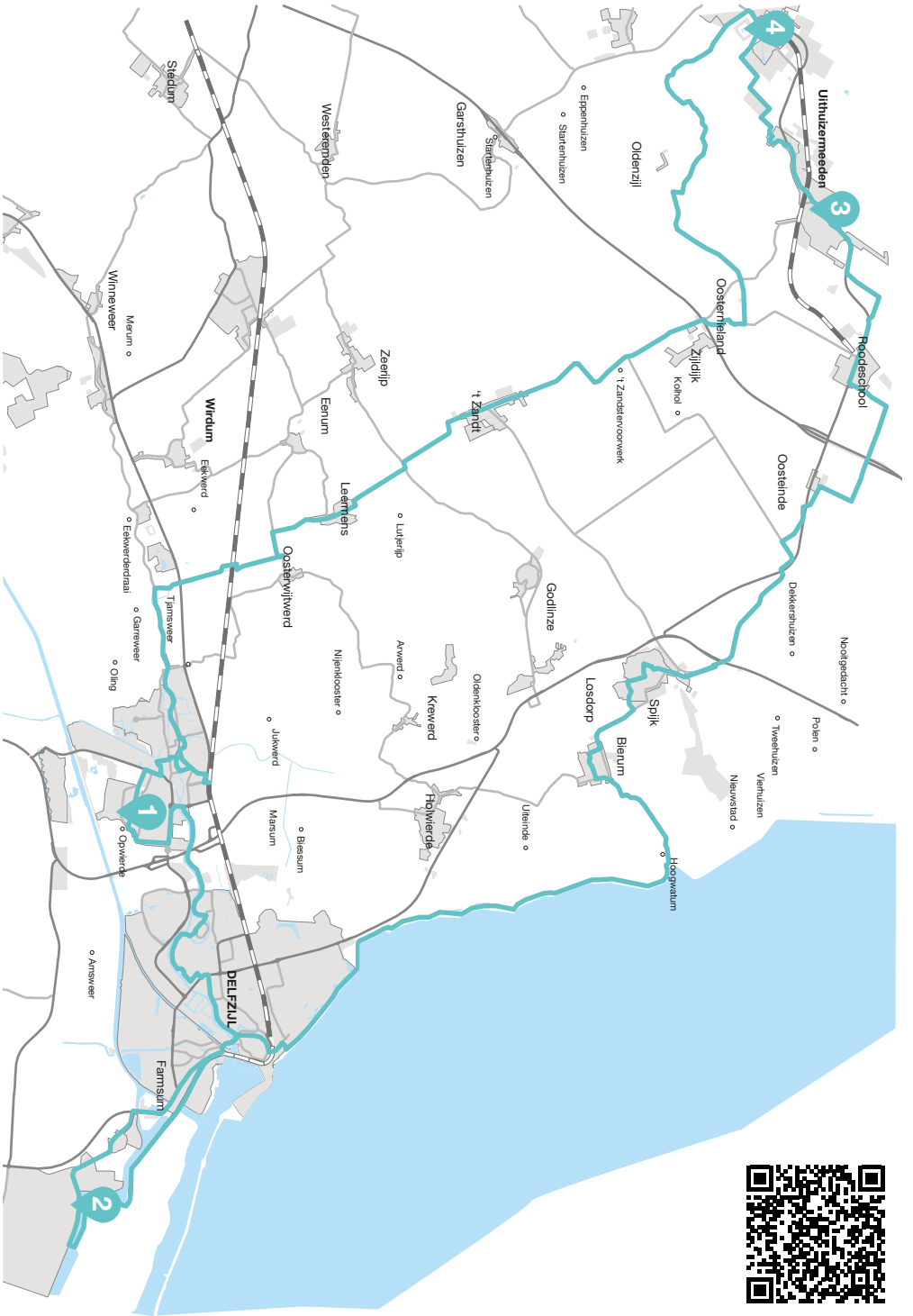
Noordoost-Groningen (70 km)

Start- en finishpunt: Station Appingedam

Knooppunten: Station Appingedam – 77 – LA naar Burgemeester Klauckelaan – LA naar Harkenrothstraat ① – vervolg Burgemeester Klauckelaan richting Opwierde – LA naar Opwierderweg – LA naar Farnsumerweg – RA naar Jan Bronsweg – RA naar Solwerderweg – 83 – 87 – 89 – vervolg Reelaan – RA naar Oosterwierum – LA brug over – LA naar Oosterhorn – RA naar Heveskes ② – vervolg Oosterhorn – LA naar Zeesluisen – RA naar Oosterveldtweg – 87 – 85 – 25 – 19 – 20 – 22 – 17 – 72 – 16 – 73 – ③ – 74 – LA naar Torenstraat – RA naar Dingvonderpad – RA naar Moeshornweg – LA Dingeweg – Menkemaweg ④ – LA naar Heerdweg – LA naar Meedstermaarpad – 12 – 93 – 15 – 13 – 6 – 65 – 99 – 66 – 26 – 79

- ① Molukse Kerk Ebenhaëzer in Appingedam
Harkenrothstraat 2, 9902 JM Appingedam
- ② Kerk Heveskes in Farnsum
Heveskes 206, 9936 TC Farnsum
- ③ Het Behouden Blik in Uithuizermeeden
Hoofdstraat 99, 9982 AC Uithuizermeeden
- ④ Menkemaborg in Uithuizen
Menkemaweg 2, 9981 CV Uithuizen

Dit is een audioroute. Bij de uitgelichte plekken op de route kun je een audiofragment beluisteren. Daarin wordt uitgelegd welke sporen van het slavernijverleden je aantreft. Niet zo'n fietser? Dan beluister je de verhalen gewoon thuis. De audiofragmenten samen vormen de podcast *Slavernij. En de Groningers?*. Je vindt deze podcast op Spotify of door de QR-code te scannen.

Route 3

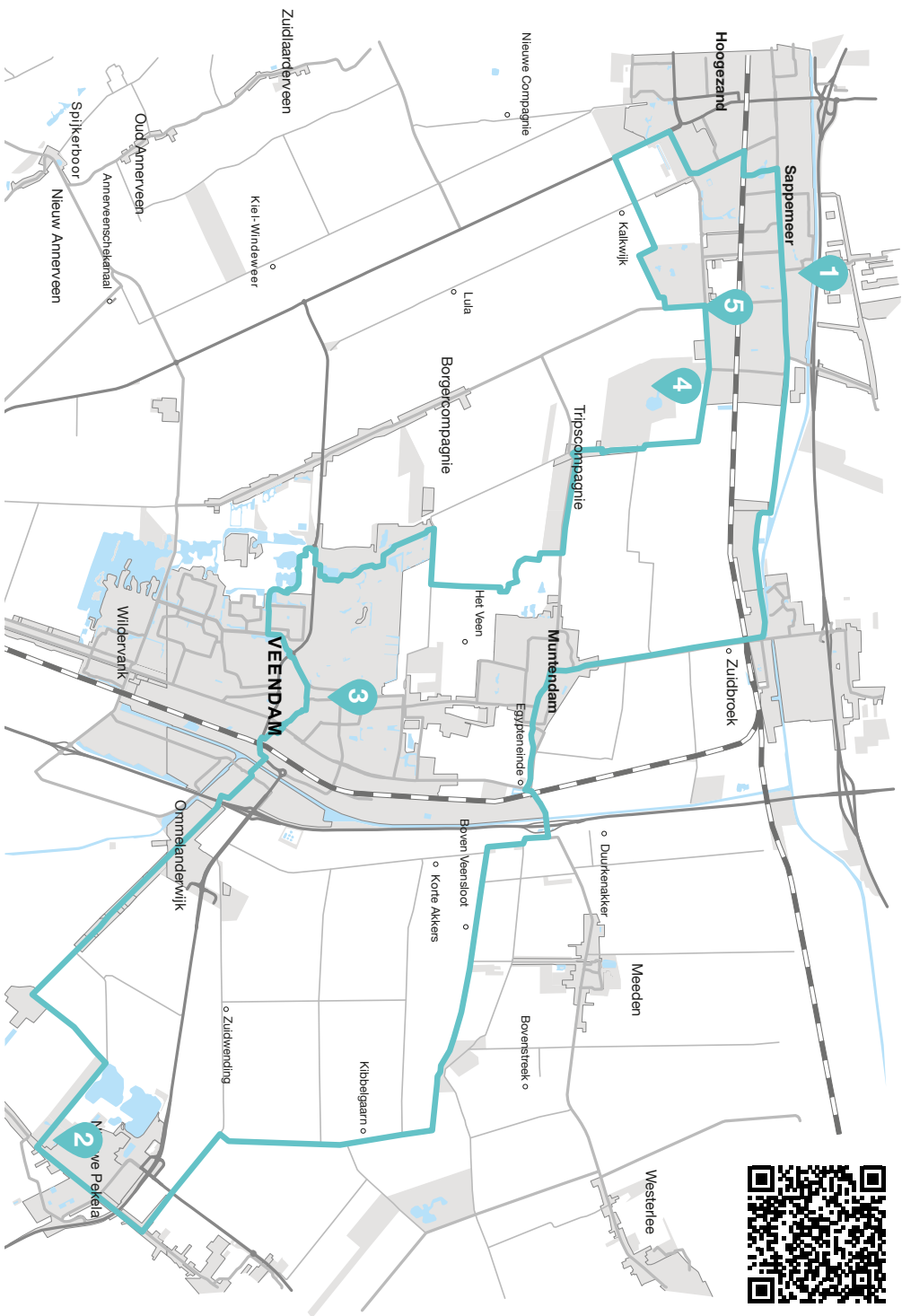
Groninger Veenkoloniën (70 km)

Start- en finishpunt: Station Hoogezand-Sappemeer

Knooppunten: 31 – 32 – (A) – 96 – 28 – 57 – 56 – 60 – 1 – 89 – 87 – 23 – 85 – 84 – 83 – ① – 97 – 63 – 62 – 55 – ② – 97 – 36 – 5 – 4 – 58 – ③ – ④ – 59 – RA naar Borgercompagnie – LA naar De Vosholen – vervolg De Vosholen – RA naar Kerkstraat – 31

- ① Koepelkerk in Sappemeer
Noorderstraat 151, 9611 AD Sappemeer
- ② Kapiteinshuis in Nieuwe Pekela
Dominee S. Tjadenstraat c96, 9663 RD Nieuwe Pekela
- ③ Veenkoloniaal Museum in Veendam
Museumplein 5, 9641 AD Veendam
- ④ Adriaan Tripbos bij Tripscompagnie
Parkeerplaats Tripbos aan De Vosholen, Sappemeer
- ⑤ Borg Welgelegen in Sappemeer
De Vosholen 60, 9611 TD Sappemeer

Dit is een audioroute. Bij de uitgelichte plekken op de route kun je een audiofragment beluisteren. Daarin wordt uitgelegd welke sporen van het slavernijverleden je aantreft. Niet zo'n fietser? Dan beluister je de verhalen gewoon thuis. De audiofragmenten samen vormen de podcast *Slavernij. En de Groningers?*. Je vindt deze podcast op Spotify of door de QR-code te scannen.

Je zou het misschien niet zeggen, maar op het Groninger platteland vind je overal verwijzingen naar het Nederlandse slavernijverleden. Dit was tot voor kort voor veel mensen onbekend.

In 2022 deden ruim 50 deelnemers in stad en provincie Groningen mee aan de culturele manifestatie Bitterzoet Erfgoed. Zij besteedden aandacht aan het slavernijverleden van Groningen en de doorwerking hiervan op het heden. Want wat blijkt: sporen van het slavernijverleden zijn overal in de provincie terug te vinden. Bij borgen, kerken, musea en begraafplaatsen.

Die plekken kun jij nu ook ontdekken door deze audioroutes te fietsen. Bij de uitgelichte plekken op de routes kun je een audiofragment beluisteren. Daarin wordt uitgelegd welke sporen van het slavernijverleden je aantreft. Niet zo'n fietser? Dan beluister je de verhalen gewoon thuis. Alle afleveringen samen vormen de podcast *Slavernij. En de Groningers?*. Je vindt deze podcast in je favoriete podcastapp of door de QR-codes in dit boekje te scannen.

De audioroutes Slavernij? En de Groningers worden mede mogelijk gemaakt door de Provincie Groningen

www.museumaandea.nl

De tekening op de voorzijde is van het linesschip 'De Verhildersum' en is gemaakt door Willem van de Velde de Jonge. Op de spiegel van het schip staat de Borg Verhildersum te Leens geschilderd. Dit is één van de plekken in Groningen met sporen van het slavernijverleden (route 1, locatie 4).

**Museum
aan de A**

**BITTERZOET
ERFGOED**